

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків
Інна АНДРУШКО
« 30 » серпня 2024 року

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувачка кафедри пропедев-
тики внутрішньої медицини
Наталія ПЕНТЮК
« 30 » серпня 2024 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВК 5.7

**ІНТЕРАКТИВНИЙ ТРЕНІНГ З ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ У
ФОРМАТІ CLINICAL CASE DISCUSSION**

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Пропедевтики внутрішньої медицини
Контактна інформація	prop.intmed@vnmu.edu.ua вул. Хмельницьке шосе, 96, м. Вінниця, 21029 (КНП «Вінницька міська клінічна лікарня №1») тел. +38 067 622 23 07
Укладачі силабусу	Пентюк Наталія Олександрівна, професор, д. мед. н.; Демчук Анна Василівна, професор, д. мед. н.; Довгань Аліна Олександрівна, доцент, к. мед. н.

1. Статус та структура дисципліни:

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПІ та місце дисципліни в ОПІ	ВК 5.7 (New), складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	5 курс / X семестр
Обсяг (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин / 2 кредитів ЄКТС
Кількість модулів	1
Кількість змістових модулів	1
Структура дисципліни	Лекції – 14 год. Практичні заняття - 16 год. Самостійна робота -30 год. У цілому: аудиторні заняття – 50%, самостійна поза аудиторна робота – 50%
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (лекції викладаються дистанційно; при сигналі «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» практичні заняття проводяться у бомбосховищі)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Програма дисципліни «Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина».

Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів.

Основним фокусом програми є отримання знань з вибіркової медичної дисципліни «Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки. Предметним напрямком програми є поглиблення знань студентів 5 курсу з ВК 5.7 та відповідає сучасній практиці європейської освіти. ВК розроблена на основі інноваційного формату навчання «Clinical Case Discussions», що базується на реальних клінічних випадках, опублікованих у журналі NEJM та перекладених українською мовою. Програма орієнтована на отримання такого рівня знань, який дозволив би студентам:

- формувати навички розпізнавання ознак захворювань внутрішніх органів;
- Критично оцінювати суб'єктивні та об'єктивні медичні дані,
- Проводити диференційну діагностику захворювань внутрішніх органів;
- Планувати обстеження пацієнта відповідно до сучасних стандартів діагностики;

- Визначати проблемні питання при курації хворих;
- Призначати лікування та оцінювати його ефективність.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі заліку згідно навчального плану для спеціальності 222 «Медицина».

Передреквізити (Prerequisite) – дисципліни, що містять знання, уміння і навички, необхідні для освоєння дисципліни, що вивчається.

Відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion» здійснюється в X семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: анатомії людини, медичної біології, гістології, цитології та ембріології, патоморфології, фізіології, патофізіології, медичної і патологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, клінічної фармакології та клінічної фармації, радіології та радіаційної медицини, пропедевтики внутрішньої медицини й інтегрується з цими дисциплінами.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності

Метою викладання навчальної дисципліни «Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion» є здобуття поглиблених знань, вмінь, навичок та інших професійних компетентностей з синдромальної та диференційної діагностики у внутрішній медицині із застосуванням новітніх технологій розвитку клінічного мислення та раціонального прийняття клінічних рішень.

Основними завданнями вивчення

- Визначати взаємозв'язок з етіологічними та патогенетичними факторами розвитку захворювань внутрішніх органів.
- Класифікувати та аналізувати клінічну картину найбільш поширених захворювань внутрішніх органів.
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення захворювань внутрішніх органів.
- Визначати та пріоритезувати провідні синдроми і симптоми при захворюваннях внутрішніх органів
- Обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз при захворюваннях внутрішніх органів.
- Складати план обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при захворюваннях внутрішніх органів та їх ускладненнях.
- Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати та формулювати клінічний діагноз захворювань внутрішніх органів.
- Визначати тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, лікування, реабілітаційні заходи) хворого із захворюваннями внутрішніх органів.
- Проводити аналіз медичної інформації щодо ефективності діагностики та лікування захворювань внутрішніх органів
- Підкреслення важливості і необхідності вивчення питань медичної етики і лікарської деонтології для формування особистості лікаря.

Постреквізити (Postrequisite) – дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни.

У свою чергу, «Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion» формує засади вивчення студентом наступних клінічних дисциплін – внутрішньої медицини, загальної практики (сімейної медицини), медичної психології, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає «вертикальну» інтеграцію з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання та підходи клінічного мислення в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей*:

Загальні

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні)

- СК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- СК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- СК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

СК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

СК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

СК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

СК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

СК 9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

СК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

СК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

СК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

СК 17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

СК 20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

СК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

СК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Інтегральна (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє вивчення навчальної дисципліни:

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1: 2, 5, 7, 15, 49); за стандартними методиками, використовуючи

попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2: 1, 103, 127-130,132,134,136-140,146, 150).

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4: 7-19, 21, 23, 26, 29, 31, 32, 34, 40, 46, 48, 49, 51), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2: 1, 103, 127-130,132,134,136-140,146,150).

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4: 4-10, 13-19, 27, 30-34, 47-49), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2: 1, 103, 127-130,132,134,136-140,146,150).

ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3: 2, 4, 6, 8, 21, 24, 31) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2: 1, 103, 127-130,132,134,136-140,146,150), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміння обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3: 2, 4, 6, 8, 21, 24, 31) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 16. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5: 1-4, 10, 11, 12, 21) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН 24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

ПРН 28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

ПРН 29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

Результати навчання для дисципліни:

У результаті вивчення дисципліни студенти будуть знати:

Етіологію та патогенез поширених захворювань внутрішніх органів та їх ускладнень.

- Клінічні особливості перебігу поширених захворювань внутрішніх органів та їх ускладнень.

- Фізикальні методи обстеження хворого.

- Діагностичне значення даних клінічного, інструментального та лабораторного обстеження при поширених захворюваннях внутрішніх органів.

- Стратифікацію ризику ускладнень, прогноз та працездатність хворих із захворюваннями внутрішніх органів.

- Принципи немедикаментозного та медикаментозного лікування хворих із захворюваннями внутрішніх органів.

- Тактику ведення (рекомендації стосовно модифікації способу життя, медикаментозного та немедикаментозного лікування, реабілітаційні заходи, експертиза працездатності) хворих з різними захворювань внутрішніх органів.

У результаті вивчення дисципліни студенти будуть вміти:

Розпізнавати та аналізувати типову та нетипову клінічну картину захворювань внутрішніх органів.

- Критично оцінювати суб'єктивні та об'єктивні медичні дані
- Скласти план обстеження хворих і обґрунтовувати застосування неінвазивних та інвазивних методів діагностики.
- Оцінювати результати основних інструментальних і лабораторних методів діагностики захворювань внутрішніх органів.
- Проводити диференціальну діагностику основних симптомів і синдромів захворювань внутрішніх органів.
- Визначати прогноз хворих із окремими захворюваннями внутрішніх органів.
- Призначати немедикаментозне і медикаментозне лікування, в т.ч. прогноз-модифікуюче, проводити немедикаментозну і медикаментозну первинну та вторинну профілактику захворювань внутрішніх органів.
- Визначати проблемні питання при курації хворих
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.
- Вести медичну документацію.
- Проводити ефективний пошук достовірної медичної інформації, створювати презентації та презентувати клінічні випадки колегам, працювати в команді

4. Зміст та логістика дисципліни

Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion	Х семестр 60 годин / 2 кредити ЄКТС	Лекції № 1-7 Практичні заняття № 1-8 Теми для самостійного опрацювання № 1-20
---	---	---

Модуль 1. Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion

- Тема 1. Clinical Case Discussion: пацієнт із задишкою
- Тема 2. Clinical Case Discussion: пацієнт із кашлем
- Тема 3. Clinical Case Discussion: пацієнт із болем в грудній клітці
- Тема 4. Clinical Case Discussion: пацієнт із болем в животі
- Тема 5. Clinical Case Discussion: пацієнт із жовтяницею
- Тема 6. Clinical Case Discussion: пацієнт із лихоманкою
- Тема 7. Clinical Case Discussion: пацієнт із артритом
- Тема 8. Clinical Case Discussion: пацієнт із набряками

Самостійна робота

Модуль 1. Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion

Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.

1. Клінічне обстеження хворих з патологією органів дихання
2. Візуалізаційні методи діагностики захворювань органів дихання (рентгенологічні, ендоскопічні). Рентгенологічні патерни ураження легень.
3. Мікробіологічні методи діагностики запальних захворювань органів дихання. Швидкі тести для виявлення респіраторних патогенів.
4. Клінічне обстеження хворих при патології серцево-судинної системи.
5. Невідкладна електрокардіографія. Діагностика гострого коронарного синдрому, тромбоемболії легеневої артерії, серцевих аритмій
6. Ехокардіографія. Аналіз основних структурно-функціональних показників серця.
7. Серцеві біомаркери.
8. Клінічне обстеження хворого з патологією органів травлення.
9. Функціональні тести в гастроентерології.
10. Лабораторна діагностика захворювань печінки.
11. Сонографія органів черевної порожнини. Аналіз основних структурних показників печінки, жовчного міхура, підшлункової залози, кишечника.
12. Клінічне обстеження хворого з патологією нирок.
13. Лабораторна і функціональна діагностика при патології нирок.
14. Лабораторна діагностика кислотно-лужного стану крові та електролітних порушень.
15. Візуалізаційні методи діагностики при патології нирок.
16. Клінічне обстеження хворого при патології суглобів.
17. Візуалізаційні методи обстеження хворого при патології суглобів
18. Лабораторна діагностика суглобового синдрому
19. Онкомаркери та їх діагностична цінність
20. Клінічне та лабораторне обстеження хворого при патології крові

Індивідуальні завдання

1. Підготовка та презентація клінічних випадків у форматі Clinical Case Discussion.
2. Написання власного резюме для подання до участі в міжнародних засідання CCD.
3. Підготовка та участь в гуртках, міжвузівських та міжнародних школах за методикою CCD.
4. Робота з віртуальним пацієнтом: опрацювання онлайн модулів з початкового рівня формування клінічного мислення з використанням платформи (Moodle platform) DID-ACT: <https://did-act.instruct.eu/course/view.php?id=8>
  - 4.1. What is Clinical Reasoning – An introduction (Що таке клінічне мислення - введення)
  - 4.2. Health Profession Roles in Clinical Reasoning (Ролі медичних працівників у формуванні клінічного мислення)
  - 4.3. Person-centered Approach to Clinical Reasoning (Пацієнт-орієнтований персоналізований підхід до клінічного мислення)

- 4.4. Dual Process Theory (Теорія подвійного процесу)
- 4.5. Illness Scripts (Сценарії хвороби)
- 4.6. Using the Outcome Present State Test Model (Використання тестової моделі поточного стану результату)
- 4.7. Collect and Prioritize Key Clinical Findings/Problems (Збір та визначення пріоритетності ключових клінічних даних та проблем)

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, опрацювання наукової літератури та опрацювання тем для індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани практичних занять, самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини / Студенту / Очна форма навчання / Медицина / 3 курс / Навчально-методичні матеріали / ВК 5.7 Інтерактивний тренінг з внутрішньої медицини у форматі Clinical Case Discussion <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: тестування, письмова або усна відповідь на контрольні питання, розв'язування ситуаційних задач, участь у дискусії
Підсумковий контроль дисципліни –залік	Методи: залік - виставлені за традиційною шкалою оцінки поточної успішності додаються, а їх сума ділиться на кількість тем занять. Середнє значення оцінки поточної успішності при допомозі «Єдиної універсальної шкали» перераховується в бали.
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, результати лабораторних та інструментальних методів дослідження

Перелік питань для підготовки до диференційного заліку

1. Проаналізувати дані спірометрії. Визначити основні симптоми.
2. Провести диференційну діагностику задишки.
3. Провести диференційну діагностику кашлю.
4. Провести диференційну діагностику болю в грудній клітці.
5. Проаналізувати ЕКГ хворого. Визначити основні патологічні патерни.
6. Проаналізувати дані ехокардіографії. Визначити патологічні патерни.
7. Провести диференційну діагностику болю в животі.
8. Проаналізувати дані ультразвукового дослідження органів черевної

порожнини. Визначити основні патологічні патерни.

9. Проаналізувати загально-клінічний аналіз сечі, аналіз сечі за Зимницьким та Нечипоренком. Визначити основні патологічні ознаки.

10. Проаналізувати загально-клінічний аналіз крові. Визначити основні патологічні ознаки.

11. Провести диференційну діагностику при ураженні суглобів.

12. Проаналізувати дані біохімічного дослідження крові (загальний білок та білкові фракції, білірубін, трансамінази, амілаза, креатинін, С-реактивний білок, глюкоза, тропоніни, ліпіди). Дати клінічну оцінку.

13. Провести диференційну діагностику при набряковому синдромі.

14. Провести диференційну діагностику при лихоманці

Перелік обов'язкових практичних навичок, без оволодіння якими студент не зможе одержати позитивну оцінку

1. Класифікувати та аналізувати типову та нетипову клінічну картину захворювань внутрішніх органів.
2. Критично оцінювати суб'єктивні та об'єктивні медичні дані
3. Складати план обстеження хворих і обґрунтовувати застосування неінвазивних та інвазивних методів діагностики.
4. Оцінювати результати основних інструментальних і лабораторних методів діагностики захворювань внутрішніх органів.
5. Проводити диференціальну діагностику основних симптомів і синдромів захворювань внутрішніх органів.
6. Визначати прогноз хворих із окремими захворюваннями внутрішніх органів.
7. Призначати немедикаментозне і медикаментозне лікування, в т.ч. прогноз-модифікуюче, проводити немедикаментозну і медикаментозну первинну та вторинну профілактику захворювань внутрішніх органів.
8. Визначати проблемні питання при курації хворих
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.
10. Вести медичну документацію.
11. Створювати презентації, презентувати клінічні випадки колегам, працювати в команді, проводити ефективний пошук достовірної медичної інформації

Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали)

	Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)
Підсумковий контроль з дисципліни	Оцінка за залік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 2 до 12 балів Сумарно від 123 до 200 балів.
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, результати лабораторних та інструментальних методів дослідження, демонстрація практичних навичок

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно»

Оцінка «добре»

Оцінка «задовільно»

Оцінка «незадовільно».

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**».

Оцінка «**добре**».

Оцінка «**задовільно**».

Оцінка «**незадовільно**».

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**».

Оцінка «**добре**».

Оцінка «**задовільно**».

Оцінка «**незадовільно**».

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи студента

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Оцінювання виконання практичних навичок

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який, знає хід та послідовність виконання практичної навички, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичної навички, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>). За виконання індивідуального завдання студент отримує від 2 до 12 балів:

4 бали - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який успішно опрацював онлайн модулі з початкового рівня формування клінічного мислення з використанням платформи (Moodle platform) DID-ACT: <https://did-act.instruct.eu/course/view.php?id=8> (підтверджується сертифікатами)

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, поведіння під час сигналу «Повітряна тривога» проводиться викладачем на першому практичному занятті та на початку кожного аудиторного заняття.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до заняття і повинен його відпрацювати в установленому порядку. На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, маска, змінне взуття) та мати фонендоскоп. Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття. Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження в учбових кімнатах кафедри, укриттях, відділеннях клінічної лікарні. Під час обговорення теоретичних питань та спілкування з персоналом лікарні та пацієнтами студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу.

Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки у разі потреби в годиннику (підрахунок частоти дихання, частоти пульсу чи серцевих скорочень) та калькулятора (аналіз ЕКГ) чи пошуку достовірних джерел додаткової інформації.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкового контролю або написання історії хвороби студент отримує оцінку «незадовільно» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини#) черговому викладачу або викладачу, який проводить заняття. Для відпрацювання пропущеного заняття студент повинен усно відповісти на питання пропущеної теми практичного заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 2 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини/Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача чи студента) в робочий час.

8. Навчальні ресурси.

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини/Студенту.

Основна література

1. Керівництво з клінічного обстеження терапевтичного хворого та написання історії хвороби: Навчальний посібник для студентів медичних вузів,

які навчаються українською, англійською та російською мовами / Ю.М. Мостовой та ін. 3-тє вид. Київ, 2018. 120 с.

2. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / О.М. Ковальова, Н.А. Сафаргаліна-Корнілова. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 720 с + 12 с. кольор. вкл.

3. Клінічний огляд за Маклаудом / Анна Р. Довер, Дж. Аластер Іннес, Карен Фейргерст. – Медицина, 2024 – 480 с.

4. Медицина за Девідсоном: принципи і практика / С. Г. Ралстон та ін., 23-є видання: у 3 томах. Київ – Медицина, 2018. 258 с.

5. Практикум з курації терапевтичного хворого і написання навчальної історії хвороби / С. М. Андрейчин та ін. Тернопіль: Укрмедкнига, 2019. 111 с.

6. Innes J. A., Dover A. R., Fairhurst K. Macleod's Clinical Examination. 14th ed. Edinburgh: Elsevier, 2018. 383 p.

8. Kovalyova O. M., Shapovalova S. O., Nizhegorodtseva O. O. Propedeutics of Internal Medicine. 5th ed. Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. Pt. 2 : Syndromes and diseases = Синдроми та хвороби. 2020. 264 p.

9. Kovalyova O. M., Ashcheulova T. V.. Propedeutics of Internal Medicine = Пропедевтика внутрішньої медицини. 5th ed. Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. Pt. 1 : Diagnostics = Діагностика. 2020. 424 p.

10. Свінціцький А.В. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини. Київ: Медицина, 2019. 1008 с.

11. Сучасні додаткові методи обстеження серцево-судинної системи: навч. посіб. / Ю.М. Мостовой та ін. Львів, 2022. 287 с.

12. Сучасні інструментальні методи дослідження в діагностиці захворювань органів дихання: навч. посіб. для студентів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, терапевтів, пульмонологів, сімейних лікарів / Ю.М. Мостовой та ін. Львів, 2022. 308 с.2.

Допоміжна література

1. K. D. Pagana, T. J. Pagana. Mosby's Manual of Diagnostic and Laboratory Tests. 6th ed. Missouri: Elsevier, 2018. 1137 p.

2. Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів / Ю. М. Мостовой та ін. Київ: центр ДЗК, 2020. 679 с.

3. О.Й. Жарінов, В.О. Куць. Основи електрокардіографії. Четверте видання, перероблене і доповнене. Київ: Четверта хвиля, 2020. 248 с.3.

4. Thomas James, Monaghan Tanya. Oxford Handbook of Clinical Examination and Practical Skills .Oxford, 2014. 772 p.

5. Ed. Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagy Bates'. Guide to Physical Examination and History Taking. Philadelphia, 2017. 1066 p.

6. Davidson's Principles and Practice of medicine / Stuart H. Ralston et al. 23rd ed. Edinburgh: Elsevier, 2018. 1417 p.

7. Hampton John. The ECG Made Easy. 9th ed. Edinburgh: Elsevier, 2019.194 p.

8. Ary L. Goldberger, Zachary D. Goldberger, Alexei Shvilkin. Clinical Electrocardiography: a simplified approach. 9th ed. Philadelphia: Elsevier, 2018. 276 p.

9. M. Laposata. Laposata's Laboratory Medicine: the Diagnosis of Disease in the Clinical Laboratory. 3rd ed. New York: McGraw-Hill, 2019. 560 p.

10. Maxine A. Papadakis, Stephen J. McPhee. Current Medical Diagnosis & Treatment. 59th ed. New York, 2020. 1915 p.
11. K. D. Pagana, T. J. Pagana. Mosby's Manual of Diagnostic and Laboratory Tests. 6th ed. Missouri: Elsevier, 2018. 1137 p.

9. Електронні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmue.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmue.edu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
7. Електронна адреса сайту кафедри: <http://vnmue.edu.ua/кафедра-пропедевтики-внутрішньої-медицини>
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
Англійською мовою:
9. Dr. Najeeb Lectures
<https://www.youtube.com/channel/UCPHpx55tgrbm8FrYYCflAHw>
10. Osmosis <https://www.youtube.com/c/osmosis/>
11. MEDCRAM Medical Lectures explained clearly
<https://www.youtube.com/user/MEDCRAMvideos>
12. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
13. OSCE-1. НМУ ім. О.О. Богомольця. Фізикальні методи обстеження дихальної системи (офіційна версія), 2017.
<https://www.youtube.com/watch?v=o3V4Z6EVz94&t=597s>
14. OSCE-1. НМУ ім. О.О. Богомольця. Фізикальні методи обстеження серцево-судинної системи (офіційна версія), 2017.
<https://www.youtube.com/watch?v=kgFHCzxEvVU&t=68s>
15. OSCE-1. НМУ ім. О.О. Богомольця. Фізикальні методи обстеження ШКТ (офіційна версія), 2017 <https://www.youtube.com/watch?v=NAx7TTsWByc>
16. OSCE-1/ НМУ ім. О.О. Богомольця. Методика реєстрації ЕКГ
<https://www.youtube.com/watch?v=16P0uuZK1CA>
17. OSCE-1/ НМУ ім. О.О. Богомольця. Методика реєстрації ЕКГ (офіційна версія), 2017 <https://www.youtube.com/watch?v=16P0uuZK1CA>
18. OSCE-1/ НМУ ім. О.О. Богомольця. Вимірювання артеріального тиску (офіційна версія), 2017 <https://www.youtube.com/watch?v=IUJd94c0rOQ>
19. OSCE-1/ НМУ ім. О.О. Богомольця. Глюкозометрія (офіційна версія), 2017 <https://www.youtube.com/watch?v=JHh0FBdC8To&t=89s>
20. Ільницький Р.І. Відеолекція. Спірометрія, 2018
<https://www.youtube.com/watch?v=9U070w6kh2c&t=51s>
21. Geeky medicine OSCE-guidelines <https://www.youtube.com/@geekymedics>
22. «Основні методи обстеження органів дихання»
а. <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>

- b. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
23. «Основні методи обстеження серцево-судинної системи»
- a. <HTTP://WWW.CARDIOLOGYSITE.COM/>
- b. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
- c. <http://www.blaufuss.org/>
- d. <HTTP://MEDED.UCSD.EDU/CLINICALMED/>
24. «Основні методи обстеження органів шлунково-кишкового тракту та нирок»
25. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
26. <http://gastroresource.com/gitextbook/en/default.htm>
27. <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>
28. «Інструментальні методи обстеження серця: ЕКГ»
- a. <http://library.med.utah.edu/kw/ecg/>
- b. <http://www.ecglibrary.com/>
- c. <http://www.blaufuss.org/>
29. <https://did-act.instruct.eu/course/view.php?id=8>
30. <https://www.nejm.org/>
31. <https://www.medscape.com/internalmedicine>
32. <https://www.amboss.com/int>

10. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини/ Студенту).

11. Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини// Студенту).

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри пропедевтики внутрішньої медицини ВНМУ ім. М.І. Пирогова Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

Відповідальна за дисципліну,
доцент ЗВО
Завідувачка кафедри
пропедевтики внутрішньої медицини
професор

Аліна ДОВГАНЬ

Наталія ПЕНТЮК